PWYLLGOR	Cydbwyllgor Ymgynghorol AHNE Llŷn
DYDDIAD	Mehefin 27ain 2024
TEITL	Prosiect “Perthyn”
PWRPAS	Gwybyddu Aelodau
AWDUR	Swyddog AHNE
ARGYMHELLIAD	Derbyn yr wybodaeth

1.0 CYFLWYNIAD

1.1 Mae’r adroddiad hwn ar y prosiect “Perthyn” yn cael ei gynnwys ar agenda’r Cydbwyllgor gais aelod Cyngor Cymuned Tudweiliog.

2.0 ARDAL O ARWYDDOCAD IEITHYDDOL

2.1 Ar Ragfyr y 11eg 2023 bu i dri Cyngor Cymuned yn Llŷn – Aberdaron, Botwnnog a Thudweiliog benderfynnu dynodi eu hardaloedd yn Ardal o Arwyddocad Ieithyddol. Eu bwriad oedd sefydlogi a chryfhau’r Gymraeg yn Llŷn. Pryder y Cynghorau oedd fod y Gymraeg yn dioddef oherwydd dylanawdau megis ail-gartefi, tai haf a thwristiaeth yn gyffredinol.

2.2 Yn dilyn hyn bu i rai Cynghorau Cymuned eraill hefyd ymuno yn y prosiect – Nefyn, Buan, Llanbedrog, Llannor a Llanystumdwy.

2.3 Mae papur safbwynt y Comisiwn Cymunedau Cymraeg yn cyfeirio at ddynodi ardaloedd lle mae canran uchel o siaradwyr Cymraeg yn Ardaloedd o Arwyddocal Ieithyddol. Yn yr ardaloedd hynny roedd posibilrwydd i amrywio polisi cyhoeddus a gweithredu o blaid y Gymraeg.

2.4 Mae mwy o wybodaeth am y prosiect Perthyn wedi ei gynnwys mewn erthygl yn Llanw Llŷn fis Ionawr 2024 (gweler Atodiad B).

3.0 ARGYMHELLIAD

3.1 Derbyn yr wybodaeth.